

Zagreb, 4. srpnja 2026.

PREDLAGATELJ: Akademski sindikat

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 5. stavak 1. i 2. te u članku 68. stavak 1. i 2. (NN, 85/10).

USTAV REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 5.

- (1) U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom.
- (2) Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske.

Članak 68.

- (1) Jamči se autonomija sveučilišta.
- (2) Sveučilište samostalno odlučuje o svom ustrojstvu i djelovanju, u skladu sa zakonom.

Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN, 119/2022; u daljnjem tekstu: Zakon), koji je stupio na snagu 22. listopada 2022., u općim odredbama (članci 1.-4.) deklarativno kao polazište preuzima ustavne i civilizacijske vrijednosti autonomije sveučilišta, akademske samouprave i akademskih sloboda da bi u ostatku zakonskog teksta kao i u njegovoj primjeni u praksi te vrijednosti bile sustavno obezvrjeđene i u potpunosti negirane. Utoliko postoji ne samo ustavna osnova nego i ustavna nužda da se ta anomalija ispravi donošenjem korektivnog zakona. Bilo bi prirodno da se to postigne ustavnim tužbama koje bi bile podnesene od strane aktera u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, ali je stupanjem na snagu Zakona ta mogućnost anulirana. Naime, stupanjem na snagu Zakona institucije i pojedinci u sustavu dospjeli su u izravnu ovisnost o Ministarstvu i (samo)volji ministra osobno tako da u sustavu, kako se pokazalo, nije ostao nijedan akter (institucija, njen čelnik ili tijelo pa čak ni pojedinac) koji bi se u strahu od odmazde usudio na taj način dovesti u pitanje Zakonom uspostavljenu podčinjenost sustava resornoj svemoći.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Tri i pol godine nakon stupanja na snagu Zakona u Hrvatskoj se više ne može govoriti o sustavu znanosti i visokog obrazovanja nego o **kaotičnom improvizatoriju** u kojem se stihijski odvija znanstvena i visokoobrazovna djelatnost. Drugačiji učinak Zakona u praksi nije se ni mogao očekivati s obzirom na način i okolnosti njegova donošenja. Zakon je isforsiran snagom političke samovolje, donesen je u zakonski upitnoj proceduri uz ignoriranje stavova ključnih institucija sustava, prije svega *Senata Sveučilišta u Zagrebu* i *Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj* i bez podrške akademske zajednice na koju se odnosi, te je kao takav ostao bez akademskog legitimiteta.

Takav način donošenja rezultirao je normativno nedorađenim i međusobno neusuglašenim odredbama, koje su u praksi ostavile niz pravnih i organizacijskih nejasnoća te poništile civilizacijske postavke na kojima se temelji sveučilišna i znanstvena djelatnost. Zakon je proizveo pravnu nesigurnost u pitanjima izbora na radna mjesta, dok je osobe, kojima je oduzeo ljudsko i profesionalno pravo na akademsko zvanje, pretvorio u objekte izbornog procesa i doveo ih u izravnu političku ovisnost o organima izvršne vlasti. U zoni pravne nesigurnosti našle su se i institucije s nedomišljenim načinom programskog financiranja i bez adekvatne podzakonske regulative. Posljedica toga je **funkcionalna paraliza i pretvaranje sustava u improvizorij**: institucije su prisiljene tumačiti zakon na različite načine, što dovodi do neujednačene prakse, sukoba nadležnosti i povećanog rizika od sudskih sporova. Ključni problem nije samo u pojedinim lošim rješenjima, nego u ukupnoj logici zakona koji se u praksi pokazao kao neprovediv i proturječan pravni akt koji umjesto uređenog stanja u sustavu proizvodi – kaos.

Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti donesen je 2022. godine u kontrastnom ozračju koje je bilo obilježeno, na jednoj strani, kupljenom šutnjom manjeg dijela akademske zajednice te, na drugoj strani, studiozno artikuliranim protivljenjem njenog većinskog dijela. Nakon provedene javne rasprave na sastavnicama i u vijećima područja Sveučilišta u Zagrebu, Senat Sveučilišta donio je na sjednici 22. ožujka 2022. temeljito obrazložene *Zaključke o nacrtima zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju u kontekstu cjelovite reforme sustava znanosti i visokog obrazovanja*. Zaključak pod rednim brojem I. glasio je da se „nacrt prijedloga Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti koji je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja **odbacuje u cijelosti**.“ U obrazloženju Zaključka taksativno je navedeno 18 razloga za odbacivanje u kojima su prognozirane sve devijacije kojima danas svjedočimo u primjeni Zakona u praksi.

Glavni je razlog zbog kojega argumenti najvišeg stručnog tijela najvećeg sveučilišta u Hrvatskoj nisu imali učinka na proceduru donošenja zakona bila je manipulativna agilnost aktualnog ministra i njegova opsesija da progura zakonski projekt koji mu je 2011. godine plebiscitarno odbijen od strane akademske zajednice i zaustavljen u saborskoj proceduri od strane opozicije, ali i vladajuće većine. Stvorio je medijski blok koji je orkestrirano potencirao famu o korumpiranosti akademske zajednice posebice opozicionog Sveučilišta u Zagrebu. Plasiran je i beskrajno ponavljan spin da autonomija sveučilišta služi kao pokriće za koruptivnu djelatnost, što će mu kasnije poslužiti kao ideološko pokriće za zakonsko ukidanje autonomije. Na crti otpora donošenju takvog zakona Sveučilište u Zagrebu donijelo je niz drugih akata te poduzimalo različite aktivnosti, što je iscrpno dokumentirano u opsežnoj monografiji *Akadske slobode u prijedlozima novih zakona*, koja je u nakladi Sveučilišta objelodanjena u kolovozu 2022. godine. Pritom nije naodmet pripomenuti da je autor monografije doc. dr. sc. Ivan Obadić u to vrijeme obnašao dužnost predsjednika Sveučilišnog savjeta.

https://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/Novosti_press/Vijesti_velike/Rektorat_dogadjanja_2022/Akadske_slobode_-_Visoka_rez.pdf

2. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom

Predloženi zakon usmjeren je isključivo na izmjenu i dopunu onih odredbi u važećem zakonu kojima su anulirane ustavne i civilizacijske kategorije autonomije sveučilišta, akademske samouprave i akademskih sloboda, pri čemu je posebno fokusiran na vraćanje amputiranih akademskih zvanja u sustav znanosti i visokog obrazovanja. Riječ je o zakonskim odredbama kojima su akademske institucije i njihovi zaposlenici, nastavnici i znanstvenici, postali neposredno podređeni izvršnoj vlasti i dovedeni u ponižavajući položaj personalne ovisnosti o hirovima resorne administracije i osobe ministra.

U tom smislu predloženi Zakon uređuje sljedeća pitanja, redoslijedom koji je zadan strukturom zakonskog teksta:

- a) navođenje zadaća visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta;
- b) preciziranje institucionalne razine na kojoj se obavljaju osnivačka prava nad institucijama kojima je osnivač Republika Hrvatska;
- c) preciziranje i razrada zadaća visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta;
- d) utvrđivanje sastava, načina imenovanja i uloge sveučilišnog vijeća kao tijela koje prati, podupire i nadzire rad sveučilišta i njegovih sastavnica;
- e) obavljanje osnivačkih prava Republike Hrvatske nad javnim znanstvenim institutima;
- f) utvrđivanje sastava i načina imenovanja upravnih vijeća javnih znanstvenih instituta;
- g) vraćanje u sustav znanosti i visokog obrazovanja važećim zakonom amputiranih akademskih zvanja (znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, znanstvena, nastavna i suradnička zvanja) i njihovo funkcionalno povezivanje s odgovarajućim radnim mjestima;
- h) vraćanje digniteta Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj navođenjem njegove zakonske definicije iz prethodnog zakona kao „najvišeg stručnog tijela u Republici Hrvatskoj“;
- i) preciziranje zadaća Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj;
- j) utvrđivanje sastava i načina imenovanja članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj;
- k) osiguravanje neovisnosti u radu Nacionalnog vijeća od tijela izvršne vlasti i institucija u sustavima kojima je nadređeno stvaranjem radnih uvjeta u kojima će ta neovisnost biti zajamčena (formiranje tajništva);
- l) utvrđivanje sastava, načina imenovanja predsjednikâ i članova matičnih odbora;
- m) preciziranje uloge matičnih odbora u postupcima izbora u znanstvena, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja;
- n) pozicioniranje matičnih odbora kao akademskih tijela preko kojih se ostvaruje akademska samouprava, potvrđuje autonomija sveučilišta i štiti prostor akademskih sloboda;
- o) osiguravanje potpune neovisnosti matičnih odbora od Ministarstva kao tijela izvršne vlasti njihovim inkorporiranjem u organizacijski okvir Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem ovog Zakona

- sustav znanosti i visokog obrazovanja vratit će se u ustavne okvire i na polazne civilizacijske postavke, čime će se na normativnoj razini razriješiti eklatantno proturječje u važećem zakonu između deklariranog prihvatanja ustavnih i civilizacijskih standarda autonomije sveučilišta, akademske samouprave i akademskih sloboda u općim odredbama važećeg zakona i njihova sustavnog eliminiranja ne samo u nastavku zakonskog teksta nego i u administrativnoj praksi Ministarstva;
- otklonit će se izravna ovisnost institucija u sustavu znanosti i visokog obrazovanja od izvršne vlasti;

- zaposlenici u sustavu, nastavnici i znanstvenici, bit će izbavljeni iz položaja personalne ucijenjenosti u relaciji prema resornoj administraciji i osobi ministra;
- ponovnim uvođenjem akademskih zvanja zaposlenicima u sustavu, nastavnicima i znanstvenicima, vratit će uskraćeno ljudsko i profesionalno dostojanstvo;
- tijela koja ulaze u temeljnu infrastrukturu akademskog života, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, upravna vijeća javnih znanstvenih instituta, sveučilišna vijeća i matični odbori preobrazit će se iz instrumenata resorne prisile u samostalna i dignitetna tijela koja će konačno moći djelovati na dobrobit akademske zajednice i u interesu društva u cjelini;
- sve u svemu, nakon oslobađajućeg učinka predloženog zakona i nakon proteka vremena, koje je potrebno za regeneriranje institucija i za obnovu ukupnog života akademske zajednice, stvorit će se uvjeti i povoljno ozračje za reformski pomak u sustavu znanosti i visokog obrazovanja i za postavljanje novog zakonodavnog okvira.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u okviru ukupnih rashoda državnog proračuna Republike Hrvatske, na razdjelu 080 Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU I ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI

Članak 1.

U Zakonu o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 119/22) iza članka 2. dodaje se naslov „Zadaće visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta“ te novi članak 2.a koji glasi:

„Članak 2.a

(1) Zadaće sveučilišta su znanstveno, umjetničko i razvojno istraživanje, posebice ostvarivanje znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku, umjetničko stvaralaštvo i stručni rad te na njima utemeljeno prijediplomsko, diplomsko i poslijediplomsko obrazovanje. Svoje zadaće sveučilište ostvaruje u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluje.

(2) Zadaće veleučilišta su stručno visoko obrazovanje, umjetnička i stručna djelatnost u skladu s potrebama zajednice u kojoj djeluju.

(3) Zadaća javnih znanstvenih instituta je znanstveno istraživanje. Posebice, javni znanstveni instituti imaju zadaću ostvarivati znanstvene programe od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku te, zajedno sa sveučilištima, uspostavljati znanstvenu infrastrukturu od interesa za cjelokupni sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.“

Članak 2.

U članku 7. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Osnivačka prava nad javnim visokim učilištem u ime Republike Hrvatske obavlja Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), u skladu s ovim Zakonom i aktom o osnivanju.“

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Osnivačka prava nad fakultetima, umjetničkim akademijama i drugim pravnim osobama u sastavu sveučilišta obavlja sveučilište.“

Članak 3.

Iza članka 9. u POGLAVLJU I. SVEUČILIŠTE dodaje se naslov „Osnovne odredbe o sveučilištu“ te novi članak 9.a koji glasi:

„Članak 9.a

(1) Sukladno svojoj zadaći iz članka 2.a ovoga Zakona sveučilišta su obrazovne ustanove koje povezivanjem znanstvenog istraživanja, umjetničkog stvaralaštva, studija i nastave razvijaju znanost, struku i umjetnost, pripremaju studente za obavljanje profesionalnih djelatnosti na temelju znanstvenih spoznaja i metoda kao i umjetničkih vrijednosti, obrazuju znanstveni i umjetnički podmladak, sudjeluju u ostvarivanju društvenih interesa studenata te promiču međunarodnu, posebice europsku suradnju u visokom obrazovanju te znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti. O ispunjavanju svojih zadaća, posebno u izgradnji hrvatske nacionalne kulture, sveučilišta obavještavaju javnost najmanje jednom godišnje.

(2) Sveučilište integrira funkcije svojih sastavnica, posebno fakulteta, akademija i odjela (dalje: funkcionalna integracija) te putem svojih tijela osigurava njihovo jedinstveno i usklađeno djelovanje u skladu sa strateškim i razvojnim odlukama o akademskim pitanjima i o profiliranju znanstvenih istraživanja te jedinstveno i usklađeno djelovanje u financijskom poslovanju i pravnom prometu, investicijama, razvojnim planovima te u nastupu prema vanjskim partnerima u znanstvenim djelatnostima i visokom obrazovanju. Sveučilište osigurava unutarnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih studija te nadzor i stalni rast kvalitete kao i konkurentnosti nastavnoga, znanstvenoga, umjetničkog i stručnog rada. Sveučilište razvija jedinstveni informacijski i knjižnični sustav.“

Članak 4.

U članku 11. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Sveučilištem upravljaju senat i rektor. Rad javnog sveučilišta i njegovih sastavnica prati, podupire i nadzire sveučilišno vijeće.“

Članak 5.

Članak 15. mijenja se i glasi:

„(1) Sveučilišno vijeće je tijelo koje brine za ostvarivanje djelatnosti sveučilišta prema aktu o osnivanju i statutu. Posebice, sveučilišno vijeće brine o razvoju sveučilišta i podupire njegovu interakciju s društvom u kojemu djeluje te raspravlja i potvrđuje strateške i razvojne odluke senata, sukladno statutu sveučilišta.

(2) Sveučilišno vijeće nadzire izvršavanje zadaća sveučilišta u skladu s člankom 2.a i 9.a ovoga Zakona, posebno zakonitost njegova rada, racionalnu uporabu kadrovskih i materijalnih resursa, ostvarivanje odluka senata te obavlja druge poslove predviđene aktom o osnivanju i statutom. Članovi sveučilišnog vijeća moraju biti imenovani izravnim delegiranjem bez posredovanja političkih tijela kako bi se osigurala njegova neovisnost od tijela državne uprave i zajamčila autonomija sveučilišta. Sveučilišnom vijeću ne mogu se dati nadležnosti kojima bi se utjecalo na autonomiju sveučilišta.

(3) Sveučilišno vijeće ima šest ili dvanaest članova i to:

- polovicu članova, među kojima je najmanje jedan student, koje imenuje senat,
- po šestinu članova koje imenuju: osnivač, tijelo (ili tijela) jedinice lokalne samouprave i gospodarska komora.

(4) U sveučilišnom vijeću ne mogu biti članovi senata i čelnici sastavnica sveučilišta. Članovi sveučilišnog vijeća biraju između sebe predsjednika sveučilišnog vijeća. Postupak kandidiranja članova sveučilišnog vijeća i njihovog razrješenja, trajanje mandata, način zamjene članova kojima je članstvo u sveučilišnom vijeću prestalo prije isteka mandata te način donošenja odluka utvrđuju se statutom sveučilišta.

(5) Sveučilišno vijeće radi na sjednicama. U radu sveučilišnog vijeća sudjeluje rektor bez prava glasa. Sveučilišno vijeće najmanje jednom godišnje podnosi izvješće osnivaču. O podnesenom izvješću obavještava se senat sveučilišta. U slučaju težih nepravilnosti u radu sveučilišta, posebice ako nadležna tijela ne otklone uočene nepravilnosti, sveučilišno vijeće može sazvati senat radi raspravljanja odnosnog pitanja, može izvijestiti osnivača o

nepravilnostima, može predlagati potrebne mjere, uključivši izmjene akta o osnivanju, statuta i drugih općih akata sveučilišta.“

Članak 6.

U članku 30. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Javni znanstveni institut osniva Republika Hrvatska. Osnivačka prava nad javnim znanstvenim institutom u ime Republike Hrvatske obavlja Vlada Republike Hrvatske, u skladu s ovim Zakonom i aktom o osnivanju.“

Članak 7.

U članku 33. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Upravno vijeće javnog znanstvenog instituta sastoji se od pet ili devet članova. Natpolovični broj članova upravnog vijeća znanstvenog instituta, koji uključuje predsjednika upravnog vijeća, imenuje osnivač. Jednog člana upravnog vijeća od pet članova ili dva člana upravnog vijeća od devet članova imenuje znanstveno vijeće, dok se jedan član upravnog vijeća od pet članova ili dva člana upravnog vijeća od devet članova biraju iz reda zaposlenika znanstvenog instituta. Natpolovičnu većinu članova i predsjednika Upravnog vijeća osnivač imenuje na prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu na temelju prethodno provedenog javnog poziva za predlaganje članova i predsjednika upravnog vijeća, koji prethodno objavljuje sam Odbor. Način imenovanja članova upravnog vijeća iz sastava znanstvenog vijeća te način biranja članova upravnog vijeća iz reda zaposlenika uređuje se statutom javnog znanstvenog instituta.“

Članak 8.

Iza članka 36. mijenja se naziv TREĆEG DIJELA tako da glasi „IZBORI U ZNANSTVENO-NASTAVNA, UMJETNIČKO-NASTAVNA, ZNANSTVENA, NASTAVNA I SURADNIČKA ZVANJA TE NA ODGOVARAJUĆA RADNA MJESTA“

Naslov ispred članka 37. mijenja se i glasi „Zapošljavanje nastavnika, znanstvenika, suradnika i stručnih suradnika u sustavu znanosti i visokom obrazovanju“.

Članak 37. mijenja se i glasi:

„(1) Nastavnici na sveučilištu zapošljavaju se na znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna radna mjesta na temelju prethodno provedenog postupka izbora u odgovarajuća znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja koji uključuje provjeru ispunjavanja nužnih uvjeta Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja, odnosno provjeru ispunjavanja nužnih uvjeta za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u umjetničko-nastavna i nastavna zvanja u području umjetnosti.

(2) Nastavnici na sveučilištu, koji su prethodno izabrani u odgovarajuće nastavno zvanje, zapošljavaju se na nastavna radna mjesta predavača i višeg predavača samo ako se na sveučilištu izvode kolegiji koji ne zahtijevaju znanstveni pristup za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu odnosno kada se na sveučilištu izvodi stručni studij. Nastavnici na sveučilištu na sveučilišnom studiju zapošljavaju se i na nastavna radna mjesta za poučavanje jezika, na nastavna radna mjesta za poučavanje stranog jezika te na nastavna radna mjesta u umjetničkom području.

(3) Nastavnici na veleučilištu zapošljavaju se na nastavna radna mjesta na temelju prethodno provedenog postupka izbora u odgovarajuća nastavna zvanja koji uključuje provjeru ispunjavanja nužnih uvjeta Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja.

(4) Na veleučilištu se na nastavna radna mjesta mogu iznimno zapošljavati ili izvoditi nastavu u vanjskoj suradnji nastavnici koji su prethodno izabrani u neko znanstveno-nastavno ili umjetničko nastavno zvanje.

(5) Znanstvenici na znanstvenim institutima zapošljavaju se na znanstvena radna mjesta na temelju prethodno provedenog postupka izbora u odgovarajuće znanstveno zvanje.

(6) Suradnici na visokom učilištu i znanstvenom institutu zapošljavaju se na suradnička radna mjesta na temelju prethodno provedenog postupka izbora u odgovarajuće suradničko zvanje.

(7) Na stručna radna mjesta zapošljavaju se osobe radi provođenja znanstvenih i stručnih projekata te održavanja nastave koja ne zahtijeva znanstveni pristup.

(8) Ustroj radnih mjesta nastavnika, znanstvenika, suradnika i drugih zaposlenika uređuje se općim aktom visokog učilišta odnosno znanstvenog instituta.“

Članak 9.

Naslov iza članka 37. mijenja se i glasi „Akademska zvanja i nazivi odgovarajućih radnih mjesta“.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„(1) Znanstveno-nastavna odnosno umjetničko-nastavna zvanja od najnižeg prema višemu su docent (doc. dr. sc. / doc. dr. art. / doc. art.), izvanredni profesor (izv. prof. dr. sc. / izv. prof. dr. art. / izv. prof. art.), redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom izboru (prof. dr. sc. / prof. dr. art. / prof. art.).

(2) Znanstvena zvanja od najnižeg prema višemu su znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik i znanstveni savjetnik u trajnom izboru.

(3) Nastavna zvanja od najnižeg prema višemu su predavač (pred.), viši predavač (v. pred.), profesor stručnog studija i profesor stručnog studija u trajnom izboru (prof. struč. stud.).

(4) Nastavna zvanja za poučavanje jezika na sveučilišnom studiju od najnižeg prema višemu su lektor, viši lektor i lektor savjetnik, a nastavna zvanja za poučavanje stranog jezika od najnižeg prema višemu su predavač, viši predavač i predavač savjetnik.

(5) Nastavna zvanja u umjetničkom području od najnižeg prema višemu su korepetitor, viši korepetitor i korepetitor savjetnik te umjetnički suradnik, viši umjetnički suradnik i umjetnički savjetnik.

(6) Suradnička zvanja od najnižeg prema višemu su asistent i viši asistent.

(7) Stručna zvanja od najnižeg prema višemu su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

(8) Kratice naziva znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavnih zvanja pišu se ispred imena i prezimena osobe. Kratice naziva nastavnih radnih mjesta pišu se iza imena i prezimena osobe.

(9) Zajednički je naziv za sve vrste i stupnjeve navedenih zvanja – akademska zvanja.

(10) Nazivi radnih mjesta na kojima se mogu zapošljavati osobe u određenom akademskom zvanju identični su nazivu zvanja koje je preduvjet za izbor na dotično radno mjesto.

(11) Postupci izbora u akademska zvanja i postupci izbora na odgovarajuća radna mjesta u načelu su odvojeni postupci, premda se u pravilu provode u objedinjenom natječajnom postupku.

(12) Akademska zvanja, za koje se izborni postupci vode odvojeno ili nezavisno od postupaka izbora na radno mjesto, nazivaju se naslovna akademska zvanja.“

Članak 10.

Iza članka 38. naslov se mijenja i glasi „Kriteriji za izbore u akademska zvanja i na odgovarajuća radna mjesta“.

Članak 39. mijenja se i glasi:

„(1) U znanstveno-nastavno zvanje može biti izabrana osoba koja je upisana u Upisnik znanstvenika iz članka 85. ovoga Zakona sa znanstvenim zvanjem stečenim u odgovarajućem polju, ili koja ispunjava uvjete za stjecanje toga znanstvenog zvanja i uvjete u pogledu obrazovnoga, nastavnog i stručnog rada koje propisuje Rektorski zbor kao i druge uvjete propisane statutom sveučilišta. Znanstveno-nastavna zvanja upisuju se u upisnik iz članka 85. ovoga Zakona.

(2) Pristupnik može biti izabran u znanstveno-nastavno zvanje ako ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje kako slijedi:

- docenta: znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik ili znanstveni savjetnik,
- izvanrednog profesora: viši znanstveni suradnik ili znanstveni savjetnik,
- redovitog profesora: znanstveni savjetnik,
- redovitog profesora u trajnom izboru: znanstveni savjetnik u trajnom izboru.

(3) Uvjeti Rektorskog zbora iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama«. Način provjere ispunjavanja tih uvjeta propisuje se statutom ili drugim općim aktom sveučilišta.“

Članak 11.

Iza članka dodaju se novi članci 39.a, 39.b, 39.c, 39.d i 39.e koji glase:

„Članak 39.a

(1) Znanstvena zvanja se stječu u postupku i pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom i na njemu utemeljenim propisima.

(2) Za znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće glede broja i kvalitete znanstvenih radova.

(3) Za višeg znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće glede broja i kvalitete znanstvenih radova te koji je najmanje pet godina bio u zvanju znanstvenog suradnika.

(4) Za znanstvenog savjetnika i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i koji zadovoljava uvjete koje je utvrdilo Nacionalno vijeće

glede broja i kvalitete znanstvenih radova te koji je najmanje pet godina bio u zvanju višeg znanstvenog suradnika (za znanstvenog savjetnika) odnosno u zvanju znanstvenog savjetnika (za znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju).

(5) Nacionalno vijeće pravilnikom koji se objavljuje u „Narodnim novinama“, vodeći računa o posebnostima pojedinih znanstvenih i umjetničkih područja te pojedinih znanstvenih polja i interdisciplinarnog područja, propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja iz stavaka 2., 3. i 4. ovog članka (vrsta i broj znanstvenih radova, vrednovanje radova). Znanstvene organizacije nadležne za provedbu dijela postupka izbora u zvanja i nadležni matični odbori provode postupke izbora u znanstvena zvanja na temelju uvjeta Nacionalnog vijeća.

(6) Prilikom propisivanja uvjeta iz stavka 5. ovog članka Nacionalno vijeće dužno je predvidjeti primjereno vremensko razdoblje primjene do tada važećih uvjeta kojim će se omogućiti reizbor ili napredovanje onih istraživača koji su svoj znanstveni rad obavljali prema tim uvjetima. To primjereno vremensko razdoblje ne može biti kraće od 30 mjeseci. U slučaju promjene uvjeta iz stavka 5. ovog članka, novi se uvjeti ne mogu primijeniti na istraživača kojemu je od zadnjeg izbora u znanstveno zvanje proteklo duže od 30 mjeseci.

(7) Iznimno od rokova za izbor u više zvanje propisanih stavcima 3. i 4. ovog članka, istraživač koji zadovoljava uvjete za izbor u više zvanje od onoga u koje bi se birao može biti izabran u više znanstveno zvanje, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegova izbora u prethodno zvanje. Prijevremeni izbor u zvanje znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju nije dopušten.

(8) Znanstvena organizacija ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora koja provodi dio postupka izbora sukladno stavku 7. ovog članka dužna je u postupku izbora donijeti mišljenje o tome ispunjava li pristupnik uvjete za više znanstveno zvanje od onog zvanja u koje se pristupnik bira u postupku sukladno članku 40.c ovog Zakona. Ukoliko se utvrdi da pristupnik ne zadovoljava propisane uvjete, postupak izbora se obustavlja.

(9) Matični odbor može odobriti zahtjev za izravan izbor u znanstvena zvanja viša od znanstvenog suradnika pristupniku koji dolazi iz inozemstva i koji prethodno u Republici Hrvatskoj nije bio izabran u znanstveno zvanje, ako je za vrijeme rada na znanstvenoj ustanovi u inozemstvu zadovoljio uvjete iz stavka 5. ovog članka za izbor u odgovarajuće znanstveno zvanje.

Članak 39.b

(1) Za izvođenje nastave predmeta iz područja koje može izvoditi samo umjetnik, nastavnici se biraju u umjetničko-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta. U umjetničko-nastavna zvanja biraju se osobe koje su ostvarile umjetnička dostignuća koja svojim značajem odgovaraju uvjetima za izbor na znanstveno-nastavno radno mjesto. Umjetničko-nastavna radna mjesta u svemu su izjednačena sa znanstveno-nastavnim radnim mjestima i odredbe ovoga Zakona koje se odnose na znanstveno-nastavna radna mjesta na odgovarajući se način primjenjuju i na umjetničko-nastavna radna mjesta.

(2) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj pobliže određuje uvjete za izbor nastavnika iz stavka 1. ovoga članka na način da se publikacije potrebne za izbor na znanstveno–nastavna radna mjesta na odgovarajući način zamjenjuju javnim nastupima, izložbama ili drugim oblicima javnog umjetničkog djelovanja.

Članak 39.c

(1) Na veleučilištu i visokoj školi nastavnici se biraju u nastavna zvanja i na radna mjesta koja odgovaraju tim zvanjima. Iznimno, u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, osobe se biraju u nastavna zvanja i na sveučilištu. Na veleučilištu i visokoj školi nema radnih mjesta koja odgovaraju znanstveno-nastavnim zvanjima, ali nastavu u svom zvanju mogu izvoditi nastavnici izabrani u znanstveno nastavna ili naslovna zvanja na sveučilištu.

(2) Na sveučilištu, fakultetu i umjetničkoj akademiji izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju ako izvode stručni studij za potrebe toga studija, kao i ako je riječ o predmetu koji ne zahtijeva znanstveni pristup, ili na umjetničkoj akademiji za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu. Isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i književnosti nastavnici se biraju u nastavna zvanja lektora i višeg lektora.

(3) U nastavno zvanje predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(4) U nastavno zvanje višeg predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni i specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina rada u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(5) U zvanje profesora visoke škole i na odgovarajuće radno mjesto na veleučilištu ili visokoj školi može biti izabrana osoba s doktoratom, ispunjenim nužnim uvjetima koje propisuje Vijeće veleučilišta i visokih škola, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku ili novim radovima nakon izbora na radno mjesto višeg predavača, najmanje osam godina radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjenim nastupnim predavanjem pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjenim uvjetima propisanim od veleučilišta ili visoke škole.

(6) U zvanje lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, kod prvog izbora na nastavno radno mjesto, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(7) U zvanje višeg lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina radnog iskustva u struci, kod prvog izbora na nastavno radno mjesto pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(8) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje pet godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(9) U zvanje višega umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost,

najmanje deset godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(10) U zvanje umjetničkog savjetnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen umjetnički diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuje Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje 20 godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(11) Na temelju međunarodnih ugovora i drugih akata, na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj mogu se zaposliti lektori stranih jezika, kao i lektori hrvatskog jezika i književnosti na stranim visokim učilištima, na osnovi ugovora o radu na određeno vrijeme.

(12) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora hrvatskog jezika na stranim visokim učilištima propisuje pravilnikom ministar nadležan za visoko obrazovanje.

(13) Lektor iz stavka 2. ovoga članka koji je prethodno zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u sustavu obrazovanja i znanosti u Republici Hrvatskoj ima pravo povratka na poslove na kojima je prethodno radio ili na druge poslove za koje ispunjava uvjete u roku od 30 dana od dana prestanka ugovora o radu lektora hrvatskog jezika na stranom visokom učilištu.

(14) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj propisuje visoko učilište svojim statutom.

Članak 39.d

(1) Suradnička zvanja i odgovarajuća radna mjesta na sveučilištu i na javnom znanstvenom institutu su asistent i viši asistent. Asistent i viši asistent biraju se iz redova najuspješnijih studenata.

(2) Izbor u zvanje i na radno mjesto asistenta i višeg asistenta provodi se na temelju javnog natječaja.

(3) Osobu koja je završila diplomski sveučilišni studij, sveučilište odnosno sastavnica ili javni znanstveni institut može izabrati u zvanje asistenta te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od šest godina na suradničkom radnom mjestu asistenta. Asistent je dužan upisati i redovito pohađati poslijediplomski sveučilišni studij, osim za asistente u umjetničkom području.

(4) Osobu koja je završila poslijediplomski sveučilišni studij, sveučilište, sveučilišna sastavnica i javni znanstveni institut može na temelju javnog natječaja izabrati u zvanje višeg asistenta te s njom zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme, u trajanju od najviše četiri godine na suradničkom radnom mjestu višeg asistenta.

(5) Troškovi poslijediplomskog sveučilišnog studija asistenta osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna.

(6) Na traženje voditelja znanstvenog ili tehnologijskog projekta, znanstvena organizacija može zaposliti asistenta ili višeg asistenta za rad na projektu na teret sredstava projekta i na rok koliko traje znanstveni projekt.

Članak 39.e

(1) Stručna zvanja su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

(2) U stručna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta na visokim učilištima i javnim znanstvenim institutima mogu se izabrati osobe radi provođenja znanstvenih i stručnih projekata pod uvjetima i u postupku predviđenom statutom visokog učilišta, osim u slučaju zapošljavanja osoba koje rade na projektu ograničena trajanja, kada uvjete za izbor propisuje institucija koja financira projekt.“

Članak 12.

Naslov iza članka 39.e mijenja se i glasi „Postupci izbora u akademska zvanja i na odgovarajuća radna mjesta“.

Članak 40. mijenja se i glasi:

„(1) Na sveučilištu, odnosno njegovim sastavnicama putem javnog natječaja provode se izbori u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i suradnička zvanja te nastavna zvanja predavača, višeg predavača, lektora, višeg lektora, umjetničkog suradnika i višega umjetničkog suradnika, kao i stručna zvanja, sukladno ovom Zakonu, te se s izabranim pristupnikom zaključuje ugovor o radu. Kada sveučilište izvodi stručne i visokoškolske umjetničke studije, može za potrebe tih studija provoditi izbor za sva nastavna zvanja iz članka 91. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) U odgovarajuće znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, suradničko i nastavno zvanje može se izabrati osoba i bez zaključivanja ugovora o radu koja ispunjava uvjete za izbor u odnosno zvanje ako sudjeluje ili će sudjelovati u izvođenju dijela ili cijele nastave određenog predmeta (naslovno zvanje) na visokom učilištu.

(3) Postupak izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja i odgovarajuća radna mjesta provodi sveučilište odnosno sastavnica sveučilišta sukladno statutu na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku, na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30 dana.

(4) Zahtjev za pokretanje postupka podnosi pristupnik ili znanstvena organizacija, a odluku donosi sveučilište, odnosno sastavnica sveučilišta u skladu s općim aktom sveučilišta.

(5) Ako neki od pristupnika nema potrebno znanstveno zvanje, prilikom izbora u znanstveno-nastavno zvanje provodi se i izbor u znanstveno zvanje. Nakon obavljenog izbora u znanstveno zvanje svih pristupnika koji za to ispunjavaju uvjete sveučilište, sukladno statutu, nakon razmatranja uvjeta Rektorskog zbora iz članka 39. ovoga Zakona, u roku od 60 dana u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto izabire pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku od 15 dana od dana njegova dovršetka.

(6) Na znanstveno-nastavno radno mjesto docenta može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta.

(7) Na znanstveno-nastavno radno mjesto izvanrednog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu docenta ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika.

(8) Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu izvanrednog profesora ili znanstvenom radnom mjestu višeg znanstvenog suradnika.

(9) Na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju može biti izabran onaj pristupnik koji je izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju i bio je najmanje pet godina na znanstveno-nastavnom radnom mjestu redovitog profesora ili znanstvenom radnom mjestu znanstvenog savjetnika.

(10) Ako se jasno utvrdi da zaposlenik ispunjava kriterije za izbor na više znanstveno-nastavno radno mjesto u odnosu na ono na koje se bira, posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta i uz suglasnost zaposlenika, natječaj za izbor iz stavka 5. i 6. ovoga članka može biti raspisan i ranije od rokova propisanih tim stavcima, ali ne prije nego što isteknu tri godine od njegovog prethodnog izbora na radno mjesto s nižim zvanjem.

(11) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na nastavnike izabrane u umjetničko-nastavna zvanja i umjetničko-nastavna radna mjesta.“

Članak 13.

Iza članka 40. dodaju se novi članci 40.a, 40.b, 40.c, 40.d i 40.e koji glase:

„Članak 40.a

(1) Stjecanje znanstvenog zvanja ne ovisi o radnom mjestu.

(2) Znanstveno zvanje stječe se na temelju postupka koji zahtjevom za izbor pokreće osoba koja smatra da ispunjava uvjete za izbor u određeno znanstveno zvanje. Postupak može pokrenuti i znanstvena organizacija s kojom pristupnik ima ugovor o radu.

(3) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se znanstvenoj organizaciji ovlaštenoj za provođenje dijela postupka izbora. Ako je osoba koja se bira zaposlena u znanstvenoj organizaciji koja je ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora, ta je znanstvena organizacija isključivo nadležna za provođenje dijela postupka. Na obrazloženi zahtjev osobe koja pokreće postupak izbora, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj može za provođenje dijela postupka odrediti i drugu ovlaštenu znanstvenu organizaciju.

(4) Znanstvena organizacija ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora koja zaprimi zahtjev pristupnika za izbor u znanstveno zvanje u određenom znanstvenom području i polju dužna je provesti postupak izbora.

(5) Ukoliko nijedna znanstvena organizacija nije ovlaštena za provođenje dijela postupka izbora u pojedino znanstveno zvanje u određenom znanstvenom ili umjetničkom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom ili umjetničkom području, a matični odbor za to polje ili interdisciplinarno područje nije imenovan, postupak izbora provodi Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

Članak 40.b

(1) Rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje izdaje ministar na temelju prijedloga Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj onoj znanstvenoj organizaciji koja u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom ima zaposlenike sa znanstvenim zvanjem, i to najmanje petnaest u odgovarajućem

znanstvenom području te najmanje sedam u odgovarajućem znanstvenom polju, odnosno interdisciplinarnom području, od čega najmanje tri znanstvena savjetnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rješenje o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje može dobiti i visoko učilište sa statusom znanstvene organizacije koja u stalnom radnom odnosu ima zaposlenike s nepunim radnim vremenom, a čiji ekvivalent pune zaposlenosti zadovoljava uvjet iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti ovlaštena je, na temelju odluke nadležnoga matičnog odbora, za provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja za svoje zaposlenike na znanstvenim radnim mjestima za sva znanstvena područja i polja, sukladno Zakonu o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i njezinu Statutu.

(4) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka to se ovlaštenje znanstvene organizacije upisuje u Upisnik znanstvenih organizacija.

(5) Postupak izbora u znanstvenoj organizaciji provodi stručno tijelo kojemu su statutom u nadležnost stavljena znanstvena pitanja. Ispunjavanje uvjeta iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provjerava Ministarstvo po službenoj dužnosti, te ako institucija više ne ispunjava uvjete, ministar će donijeti rješenje o brisanju ovlaštenja iz Upisnika znanstvenih organizacija.

(5) Ovlaštena znanstvena organizacija može posebnim pravilnikom pobliže urediti onaj dio postupka izbora u znanstvena zvanja koji ona provodi.

(6) Postupak dobivanja rješenja o ovlaštenju za provođenje dijela postupka izbora u umjetničko-nastavna zvanja primjenjuje se na odgovarajući način i pri izboru u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja.

Članak 40.c

(1) Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji, zajedno s dokazima o ispunjavanju uvjeta za izbor u određeno zvanje.

(2) Ovlaštena znanstvena organizacija, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva za izbor u znanstveno zvanje, imenuje stručno povjerenstvo. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju u odnosu na ono za koje se traži izbor. Najmanje dva člana stručnog povjerenstva moraju biti iz znanstvenog polja u kojem se traži izbor. Ako se stručno povjerenstvo ne može sastaviti od znanstvenika u polju u kojem se traži izbor, onda članovi stručnog povjerenstva mogu biti iz srodnih polja odnosno odgovarajućeg područja znanosti. Najmanje jedan član povjerenstva ne smije biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.

(3) U slučaju izbora u znanstveno zvanje iz članka 39.a stavka 7. ovog Zakona, stručno povjerenstvo mora biti u sastavu koji je propisan s obzirom na više zvanje za koje pristupnik mora ispunjavati uvjete.

(4) Stručno povjerenstvo ocjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za izbor te predlaže da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje. Stručno povjerenstvo svoje izvješće podnosi u roku od trideset dana od dana imenovanja odnosno od isteka roka za prijave na natječaj.

(5) Na temelju izvješća stručnog povjerenstva i odluke stručnog tijela, organizacija u roku od trideset dana daje mišljenje i prijedlog da se pristupnik izabere ili ne izabere u znanstveno zvanje nadležnom matičnom odboru.

(6) Matični odbor u roku od šezdeset dana potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog organizacije. Propuštanje navedenog roka ne može rezultirati stjecanjem zvanja.

(7) U slučaju da matični odbor propusti rok iz prethodnog stavka, pristupnik može zahtijevati od nadležnoga područnog vijeća da samo odluči o zahtjevu. U slučaju da postupak izbora provodi područno vijeće, zbog propuštanja navedenog roka, pristupnik se može obratiti Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

(8) Matični odbor neće potvrditi mišljenje i prijedlog ovlaštene znanstvene organizacije ako:

1. smatra da su oni doneseni protivno uvjetima za izbor,
2. su u nesuglasnosti s podnesenim dokazima o ispunjavanju uvjeta ili
3. je bitno povrijeđen postupak provođenja izbora.

(9) U slučajevima iz stavka 7. ovoga članka, matični odbor će sam provesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora. Novi postupak izbora dovršit će se u roku od šezdeset dana.

(10) Odluka matičnog odbora je izvršna, predstavlja upravni akt te se u postupku izbora u znanstveno zvanje primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

(10) Matični odbor će u roku petnaest dana, bez odlaganja, odluku o izboru (pozitivnu ili negativnu) dostaviti pristupniku i znanstvenoj organizaciji koja je provodila postupak izbora, a pozitivnu odluku o izboru u znanstveno zvanje dostaviti Ministarstvu radi upisa u Upisnik znanstvenika. Izvod iz Upisnika dostavlja se podnositelju zahtjeva.

(11) U slučaju predviđenom člankom 40.a stavkom 5. ovoga Zakona, zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se nadležnom matičnom odboru, odnosno Nacionalnom vijeću. Postupak će se dovršiti u roku 120 dana.

(12) Protiv odluke o izboru pristupnik nema pravo žalbe, ali može pokrenuti upravni spor. U upravnom sporu ne može se donijeti odluka o izboru pristupnika u znanstveno zvanje već samo poništiti nezakonita odluka i odrediti ponovno provođenje postupka.

(13) Postupak za izbor u znanstvena zvanja primjenjuje se na odgovarajući način i na izbor u umjetničku komponentu umjetničko-nastavnog zvanja koja je u svemu izjednačena s znanstvenim zvanjem.

(14) Rokovi u postupku izbora u znanstveno zvanje iz ovog članka Zakona ne teku u razdobljima od 15. srpnja do 31. kolovoza te od 20. prosinca do 7. siječnja.

(15) U slučaju neopravdanog znatnog prekoračenja roka, po pritužbi pristupnika ili znanstvene organizacije u kojoj je pristupnik zaposlen, matični odbor može preuzeti postupak izbora i sam ga provesti. U slučaju neopravdanog prekoračenja roka matičnog odbora, postupak može provesti Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

(16) Ovlaštenoj znanstvenoj organizaciji koja učestalo i neopravdano ne poštuje rokove propisane u ovom članku Zakona, ministar će, uz prethodno mišljenje Nacionalnog vijeća, oduzeti ovlaštenje za provođenje postupka izbora u zvanje.

(17) Ako matični odbor učestalo ne poštuje rokove propisane u ovom članku Zakona, na zahtjev ministra Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj pokrenut će postupak za razrješenje predsjednika odbora i članova odgovornih za nepoštivanje rokova.

Članak 40.d

(1) Na veleučilištu i visokoj školi nastavnici se biraju u nastavna zvanja i na radna mjesta koja odgovaraju tim zvanjima. Iznimno, u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka, osobe se biraju u nastavna zvanja i na sveučilištu. Na veleučilištu i visokoj školi nema radnih mjesta koja odgovaraju znanstveno-nastavnim zvanjima, ali nastavu u svom zvanju mogu izvoditi nastavnici izabrani u znanstveno nastavna ili naslovna zvanja na sveučilištu.

(2) Na sveučilištu, fakultetu i umjetničkoj akademiji izbor u nastavna zvanja obavlja se prema njihovom statutu u slučaju ako izvode stručni studij za potrebe toga studija, kao i ako je riječ o predmetu koji ne zahtijeva znanstveni pristup, ili na umjetničkoj akademiji za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu. Isključivo za potrebe sveučilišnog studija jezika i književnosti nastavnici se biraju u nastavna zvanja lektora i višeg lektora.

(3) U nastavno zvanje predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima, ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto, te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(4) U nastavno zvanje višeg predavača i odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij ili stručni i specijalistički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor za sveučilište, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina rada u struci, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(5) U zvanje profesora visoke škole i na odgovarajuće radno mjesto na veleučilištu ili visokoj školi može biti izabrana osoba s doktoratom, ispunjenim nužnim uvjetima koje propisuje Vijeće veleučilišta i visokih škola, izvedenim značajnijim projektima, objavljenim radovima koji su znatno unaprijedili struku ili novim radovima nakon izbora na radno mjesto višeg predavača, najmanje osam godina radnog iskustva u struci, pozitivno ocijenjenim nastupnim predavanjem pred nastavnicima i studentima ako se prvi put izabire na nastavno radno mjesto te ispunjenim uvjetima propisanim od veleučilišta ili visoke škole.

(6) U zvanje lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje tri godine radnog iskustva u struci, kod prvog izbora na nastavno radno mjesto, pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(7) U zvanje višeg lektora i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, objavljene stručne radove, najmanje pet godina radnog iskustva u struci, kod prvog izbora na nastavno radno mjesto pozitivno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(8) U zvanje umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rectorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje pet godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(9) U zvanje višega umjetničkog suradnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen diplomski umjetnički studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuju Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje deset godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(10) U zvanje umjetničkog savjetnika i na odgovarajuće radno mjesto može biti izabrana osoba koja ima završen umjetnički diplomski sveučilišni studij, ispunjene nužne uvjete koje propisuje Rektorski zbor, odnosno Vijeće veleučilišta i visokih škola, dokazanu umjetničku djelatnost, najmanje 20 godina radnog iskustva u struci te ispunjene uvjete propisane statutom visokog učilišta.

(11) Na temelju međunarodnih ugovora i drugih akata, na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj mogu se zaposliti lektori stranih jezika, kao i lektori hrvatskog jezika i književnosti na stranim visokim učilištima, na osnovi ugovora o radu na određeno vrijeme.

(12) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora hrvatskog jezika na stranim visokim učilištima propisuje pravilnikom ministar nadležan za visoko obrazovanje.

(13) Lektor iz stavka 12. ovoga članka koji je prethodno zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u sustavu obrazovanja i znanosti u Republici Hrvatskoj ima pravo povratka na poslove na kojima je prethodno radio ili na druge poslove za koje ispunjava uvjete u roku od 30 dana od dana prestanka ugovora o radu lektora hrvatskog jezika na stranom visokom učilištu.

(14) Uvjete za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora stranih jezika na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj propisuje visoko učilište svojim statutom.“

Članak 40.e

(1) Postupak izbora u nastavna i stručna zvanja te odgovarajuća radna mjesta provodi visoko učilište sukladno statutu, na temelju javnog natječaja koji se objavljuje u »Narodnim novinama«, dnevnom tisku, na internetskoj stranici visokog učilišta te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskoga istraživačkog prostora. Natječaj mora biti otvoren najmanje 30 dana.

(2) Natječaj koji se raspisuje za izbor u isto ili više nastavno, odnosno stručno zvanje i radno mjesto zbog isteka roka na koji je zaposlenik izabran u prethodnom natječaju raspisuje se najkasnije tri mjeseca prije isteka roka. Posebnom odlukom stručnog vijeća visokog učilišta, i uz suglasnost zaposlenika, natječaj može biti raspisan i ranije od godine dana prije isteka roka na koji je zaposlenik izabran, ali ne prije nego što isteknu tri godine od prethodnog izbora. Natječaj za ponovni izbor u zvanje i odgovarajuće radno mjesto profesora visoke škole (trajni izbor) raspisuje se najranije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina od prvog izbora.

(3) Stručno vijeće visokog učilišta najkasnije 90 dana od zaključenja natječaja izabire u nastavno ili stručno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto onog pristupnika koji u najvećoj mjeri udovoljava uvjetima natječaja i uvjetima Rektorskog zbora i uvjetima iz članka 98. ovoga Zakona. Svi pristupnici obavješćuju se o rezultatima natječaja u roku 15 dana od dana njegova dovršetka.

(4) Ako je u natječajnom postupku izabrana druga osoba, zaposleniku koji je do tada radio na tom radnom mjestu ponudit će se drugo radno mjesto, ili će mu se u nedostatku istoga otkazati ugovor o radu.

(5) Ako na natječaj iz stavka 1. ovoga članka zaposlenik ne podnese prijavu ili ne bude izabran zbog neispunjavanja uvjeta za ponovni izbor, pokrenut će se postupak redovitog osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu, bez obveze ponude drugoga radnog mjesta.“

Članak 14.

Naslov iza članka 40.d mijenja se i glasi „Trajanje izbora u akademsko zvanje i na radno mjesto nastavnika i znanstvenika“.

Članak 41. mijenja se i glasi:

„(1) Izbor nastavnika odnosno znanstvenika u akademsko zvanje i na radno mjesto provodi se na pet godina.

(2) Nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka nastavnik odnosno znanstvenik reizabire se u postojeće akademsko zvanje i na odgovarajuće radno mjesto ili se izabire u više akademsko zvanje i na odgovarajuće radno mjesto u skladu s člancima 37., 38., 39., 39.b, 40., 40.a, 40.b, 40.c, ovoga Zakona.

(3) Izborom nastavnika odnosno znanstvenika u akademsko zvanje i na radno mjesto redovitog profesora u trajnom izboru, znanstvenog savjetnika u trajnom izboru i profesora stručnog studija u trajnom izboru okončan je postupak napredovanja odnosno reizbora.“

Članak 15.

Naslov iza članka 41. mijenja se i glasi „Ugovor o radu“.

Članak 42. mijenja se i glasi:

„(1) S osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta sklapa se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mjesto.

(2) Reizbor osobe na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i stručnim radnim mjestima, osim redovitih profesora u trajnom zvanju, vrši se na način da stručno povjerenstvo visokog učilišta podnosi stručnom vijeću visokog učilišta u kojem je pristupnik zaposlen izvješće o radu zaposlenika svakih pet godina sukladno općim aktima visokog učilišta. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem zvanju i odgovarajućem radnom mjestu s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik visokog učilišta u kojem je zaposlen pristupnik.

(3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka za znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno i stručno radno mjesto propisuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. Visoko učilište općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvaćanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete o kojima se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavcima 2. i 3. ovoga članka.

(5) Ako stručno vijeće visokog učilišta ne prihvati izvješće zaposlenika iz stavka 4. ovoga članka, čelnik visokog učilišta pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom visokog učilišta.

(6) Obveza podnošenja izvješća iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno-nastavno radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju.“

Članak 16.

Iza članka 40. dodaje se članak 42.a koji glasi:

„Članak 42a

(1) S osobama izabranim na znanstvena radna mjesta u javnim znanstvenim institutima zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mjesto.

(2) Reizbor znanstvenika na znanstvenom radnom mjestu znanstvenog suradnika, višega znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika vrši se na način da stručno povjerenstvo ovlaštene znanstvene organizacije podnosi znanstvenom vijeću javnog znanstvenog instituta u kojem je pristupnik zaposlen, svakih pet godina, izvješće o radu znanstvenika. Stručno povjerenstvo se sastoji od tri člana koji moraju biti u istom ili višem znanstvenom zvanju i na odgovarajućem radnom mjestu, s obzirom na ono za koje se traži reizbor. Barem jedan član povjerenstva ne može biti zaposlenik znanstvene organizacije u kojoj je zaposlen pristupnik.

(3) Oblik izvješća te minimalne uvjete radnih obveza za znanstvena radna mjesta za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka propisuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj. Javni znanstveni institut općim aktom propisuje postupak odlučivanja o prihvatanju izvješća, a može propisati i dodatne uvjete radnih obveza na znanstvenim radnim mjestima za koje se podnosi izvješće iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati pozitivno izvješće o radu, odnosno prihvati negativno izvješće o radu, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, nakon dvije godine od dana donošenja navedene odluke, ponavlja se postupak reizbora u skladu sa stavcima 2. i 3. ovoga članka.

(5) Mišljenje o ponovljenom izvješću iz stavka 4. ovoga članka donosi upravno vijeće javnog znanstvenog instituta. Ako upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ne prihvati izvješće, odnosno ako je mišljenje upravnog vijeća negativno, ravnatelj pokreće postupak redovitog otkaza ugovora o radu (otkaz uvjetovan skrivljenim ponašanjem radnika) u skladu s općim propisima o radu i općim aktom javnog znanstvenog instituta.

(6) S osobama izabranim u znanstvena, suradnička i stručna zvanja koje rade na projektu ograničenog trajanja, ugovor o radu zaključuje se na određeno vrijeme, dok traje projekt ili njegova dionica na kojoj je ta osoba angažirana.

(7) Obveza podnošenja izvješća o radu znanstvenika iz ovog članka prestaje nakon što zaposlenik bude izabran na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju.“

Članak 17.

Članak 43. briše se.

Članak 18.

Članak 86. mijenja se i glasi:

„(1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) najviše je stručno tijelo koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj.

(2) Nacionalno vijeće:

1. raspravlja pitanja od važnosti za znanstvenu djelatnost te predlaže i potiče donošenje mjera za njezino unapređenje,
2. predlaže i potiče donošenje mjera za unapređenje visokog obrazovanja,
3. daje suglasnost na uvjete Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola za stjecanje znanstveno-nastavnih, umjetničko--nastavnih i nastavnih zvanja,
4. prati razvitak i utvrđuje znanstvena i umjetnička područja i polja, imenuje područna znanstvena i umjetnička vijeća te matične odbore za pojedina polja,
5. općim aktom utvrđuje uvjete za stjecanje znanstvenih zvanja u skladu s ovim Zakonom,
6. općim aktom utvrđuje minimalne uvjete radnih obveza za znanstveno, znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja o kojima se podnosi izvješće u skladu s ovim Zakonom,
7. utvrđuje uvjete koje trebaju ispuniti znanstvene organizacije i visoka učilišta u području umjetnosti da bi dobile ovlaštenje za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja odnosno umjetničku komponentu umjetničko-nastavnih zvanja u skladu s ovim Zakonom,
9. propisuje minimalne uvjete radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta, u skladu s ovim Zakonom,
11. predlaže kriterije i odnose raspodjele proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje te tehnološki razvoj,
12. predlaže i potiče sudjelovanje drugih subjekata i organizacija civilnog društva, posebno tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te gospodarskih subjekata u sustavu znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja,
13. predlaže mjere i poduzima aktivnosti za afirmaciju i napredovanje znanstvenog i nastavnog pomlatka,
15. predlaže i potiče mjere vezane za policentrični sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj te predlaže Hrvatskome saboru strateški dokument mreže javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta,
16. raspravlja pitanja od važnosti za razvoj nacionalnoga inovacijskog sustava i predlaže i potiče donošenje mjera za njegovo unapređenje te poticanje tehnološkog razvoja,
18. razmatra i daje svoje mišljenje o drugim pitanjima važnima za razvoj sustava znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.“

Članak 19.

Članak 87. mijenja se i glasi:

„(1) Nacionalno vijeće ima predsjednika i šesnaest članova, od kojih su četiri znanstvena savjetnika u trajnom zvanju zaposlena u znanstvenim institutima, sedam redovitih profesora u trajnom izboru, dva profesora visoke škole te dvije osobe iz područja gospodarstva i dvije osobe iz poduzetništva. U radu Nacionalnog vijeća sudjeluje i predstavnik reprezentativnih sindikata u znanosti i visokom obrazovanju bez prava odlučivanja.

(2) Članovi Nacionalnog vijeća u zvanju znanstvenog savjetnika u trajnom izboru te redovitog profesora u trajnom izboru biraju se iz redova vrhunskih znanstvenika, osobito onih koji imaju svjetski priznate znanstvene radove iz više znanstvenih polja.

(3) Članove Nacionalnog vijeća koji su profesori visoke škole predlaže Vijeće veleučilišta i visokih škola

(4) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj je četiri godine.

(5) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj na svoje sjednice poziva ministra te po potrebi druge članove Vlade Republike Hrvatske, koji mogu sudjelovati u raspravi bez prava glasa.“

Članak 20.

Članak 88. mijenja se i glasi:

„(1) Članove Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i njihove predsjednike imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, vodeći računa o zastupljenosti predstavnika iz područja znanosti i umjetnosti, te regija i o zastupljenosti znanstvenika iz gospodarstva.

(2) Hrvatski sabor, sukladno sa stavkom 1. ovoga članka, svake dvije godine imenuje osam članova Nacionalnog vijeća, a predsjednika navedenog tijela imenuje svake četiri godine.

(3) Kandidate za članove i predsjednika Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj utvrđuje Vlada Republike Hrvatske na temelju prijedloga koje podnose znanstveni instituti, Rektorski zbor, sveučilišni senati, Vijeće veleučilišta i visokih škola, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatska gospodarska komora, udruge poslodavaca, sindikati u znanosti te znanstvenici i članovi akademske zajednice na temelju javno objavljenog poziva za predlaganje kandidata.

(4) Državni dužnosnici te čelnici znanstvenih organizacija, visokih učilišta i članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.“

Članak 21.

Dodaje se naslov iza članka 89. koji glasi „Način odlučivanja i uvjeti rada Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj“.

Iza članka 89. dodaju se novi članci 89.a i 89.b koji glase:

„Članak 89.a

(1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj donosi poslovnik o svom radu u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Za raspravu o nekom pitanju ili za praćenje nekog područja Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj može osnovati svoja radna tijela u čijem radu mogu sudjelovati i osobe koje nisu članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

(3) Raspravljajući o pitanjima iz svoje nadležnosti Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj može tražiti mišljenje nadležnog ministarstva i odgovarajućih stručnjaka.

(4) Članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj te članovi radnih tijela izuzet će se od odlučivanja o pitanjima kada kod njih postoji sukob interesa. Pitanje izuzeća članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj pobliže se uređuje poslovnikom o radu.

(5) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj donosi program rada za mandatno razdoblje te godišnji program rada o kojem izvještava javnost. Za svoj rad Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj odgovara Hrvatskom saboru kojem najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj.

(6) U slučajevima kada Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj ministru predlažu donošenje kakvog općeg akta ili odluke, a ministar takav prijedlog ne prihvati, zatražit će ponovno razmatranje predmetnog prijedloga. Ako ni nakon tako provedenog postupka ne dođe do usuglašavanja o spornom pitanju o njemu će odlučiti Vlada Republike Hrvatske.

Članak 89.b

(1) Nacionalno vijeće ako najviše stručno tijelo s izravnim saborskim legitimitetom, koje je usmjereno na praćenje, podupiranje i unapređivanje sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u svom djelovanju mora biti neovisno od utjecaja ne samo državnih tijela nego i institucija u sustavima kojima je nadređeno.

(2) Kako bi se zajamčila funkcionalna i supstancijalna neovisnost Nacionalnog vijeća, Vlada Republike Hrvatske dužna je osigurati odgovarajuće prostorne i tehničke uvjete kao i dostatnu administrativnu i stručnu podršku u organizacijskom okviru Nacionalnog vijeća (tajništvo Nacionalnog vijeća).“

Članak 22.

Članak 90. mijenja se i glasi:

„(1) Matični odbori sukladno članku 40.c ovog Zakona sudjeluje u postupku izbora u znanstvena zvanja na način da potvrđuje ili ne potvrđuje mišljenje i prijedlog organizacije koja je pokrenula postupak izbora u znanstveno zvanje.

(2) U slučajevima navedenim u članku 40.c stavak 8. ovog Zakona, kada matični odbor ne potvrđuje mišljenje i prijedlog organizacije, matični odbor će sam provesti postupak izbora ili zatražiti od iste organizacije ponavljanje postupka, ili zatražiti od druge organizacije pokretanje novog postupka izbora.

(3) Matični odbori predlažu Nacionalnom vijeću popis domaćih znanstvenih časopisa koji su kvalitetom izjednačeni s uglednim međunarodnim znanstvenim časopisima za pojedino znanstveno područje i polje, relevantnih za izbor na znanstveno-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu, fakultetu, umjetničkoj akademiji i znanstvenom institutu te odgovarajuću umjetničku djelatnost relevantnu za izbor na umjetničko-nastavno radno mjesto

(4) Odluka o izboru u znanstveno zvanje temelj je za izbor u znanstveno-nastavno zvanje.

(5) Ukoliko matični odbor ne može donijeti konačnu odluku, odluku će donijeti Nacionalno vijeće.“

Članak 23.

Iza članka 90. dodaje se novi članak 90.a koji glasi:

„Za obavljanje poslova propisanih člankom 90. ovog Zakona ustrojavaju se sljedeći matični odbori:

- a) Područje prirodnih znanosti
 - polje biologije
 - polje fizike
 - polje geologije
 - polje kemije
 - polje matematike
- b) Područje tehničkih znanosti
 - polja arhitekture i urbanizma, geodezije i građevinarstva
 - polja elektrotehnike i računarstva
 - polja kemijskog inženjerstva, rudarstva, nafte i geološkog inženjerstva, metalurgije, tekstilne tehnologije i grafičke tehnologije
 - polja strojarstva, brodogradnje, tehnologije prometa i transporta, zrakoplovstva, raketne i svemirske tehnike
- c) Područje biomedicine i zdravstva
 - polja temeljnih medicinskih znanosti, kliničkih medicinskih znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite, stomatologije i farmacije
 - polje veterinarske medicine
- d) Područje biotehničkih znanosti
 - polja poljoprivrede, šumarstva, drvne tehnologije, biotehnologije, prehrambene tehnologije i nutricionizma
- e) Područje društvenih znanosti
 - polje ekonomije
 - polja informacijskih i komunikacijskih znanosti
 - polja pedagogije, edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, logopedije i kineziologije
 - polja politologije, sociologije, demografije, socijalne djelatnosti i sigurnosne i obrambene znanosti
 - polje prava
 - polje psihologije
- f) Područje humanističkih znanosti
 - polja filozofije i teologije
 - polje filologije i kroatologije
 - polja povijesti, povijesti umjetnosti, znanosti o umjetnosti, arheologije, etnologije i antropologije
- g) Umjetničko područje
 - polja kazališne umjetnosti (scenske i medijske umjetnosti), filmske umjetnosti (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), glazbene umjetnosti, likovne umjetnosti, primijenjene umjetnosti, plesne umjetnosti i umjetnost pokreta.

h) »Interdisciplinarno područje« (znanost; umjetnost).“

Članak 24.

Članak 91. mijenja se i glasi:

„(1) Matično povjerenstvo utvrđuje ispunjava li nastavnik uvjete Rektorskog zbora i uvjete iz članka 40.d ovoga Zakona u postupku izbora u nastavno zvanje i na odgovarajuće radno mjesto ili u postupku izbora u naslovno nastavno zvanje ili u postupku reizbora na isto radno mjesto.

(2) O ispunjavanju zakonskih uvjeta i uvjeta Rektorskog zbora matično povjerenstvo donosi odluku, protiv koje se može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) Matično povjerenstvo odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik matičnog povjerenstva. Sjednice matičnog povjerenstva održavaju se jednom mjesečno. Sjednica matičnog povjerenstva može se održati i na daljinu korištenjem odgovarajućih audiovizualnih uređaja.

(4) Matično povjerenstvo osniva se prema znanstvenim područjima odnosno za umjetničko područje. Broj matičnih povjerenstva, njihovu nadležnost za pojedina područja te način rada pravilnikom utvrđuje Nacionalno vijeće.“

Članak 25.

Naslov iza članka 91. mijenja se i glasi „Izbor članova matičnih odbora“.

Članak 92. mijenja se i glasi:

„(1) Matični odbori, koji izravno sudjeluju u izboru sveučilišnih nastavnika, tijela su u funkciji akademske samouprave, sukladno članku 4. stavak 2. točka 2. ovoga Zakona. Utoliko postupak izbora i imenovanja članova matičnih odbora kao i ukupni rad matičnih odbora, od administrativnih i stručnih poslova do načina donošenja odluka, mora u potpunosti biti odvojen i neovisan od Ministarstva kao tijela državne uprave.

(2) Matični odbor sastoji se od devet članova. Članove i predsjednika matičnog odbora imenuje Nacionalno vijeće na četiri godine iz reda redovitih profesora, redovitih profesora u trajnom izboru, znanstvenih savjetnika i znanstvenih savjetnika u trajnom izboru u odgovarajućem polju vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti segmenata sustava znanosti i visokog obrazovanja.

(3) Javni poziv za predlaganje kandidata za članove matičnih odbora objavljuje Nacionalno vijeće. Kandidate za članove matičnih odbora predlažu Rektorski zbor Republike Hrvatske, sveučilišta, fakulteti, umjetničke akademije, javni znanstveni instituti i članovi akademske zajednice (nastavnici i znanstvenici).

(4) Član matičnog odbora ne može biti državni dužnosnik, član Nacionalnog vijeća, čelnik visokog učilišta i znanstvenog instituta.

(5) Nacionalno vijeće donijet će Pravilnik o načinu rada matičnih odbora te će temeljem javnog poziva provesti postupak imenovanja predsjednikâ i članova matičnih odbora najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obveza usklađivanja općih akata

Članak 26.

(1) Visoka učilišta i javni znanstveni instituti obvezni su uskladiti statut i druge opće akte s ovim Zakonom najkasnije u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Imenovanje sveučilišnog vijeća

Članak 27.

(1) Sveučilišno vijeće javnog sveučilišta imenovat će se, u skladu s člankom 5. stavcima 2., 3. i 4. ovoga Zakona, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu. Do imenovanja članova sveučilišnog vijeća u novom sastavu s radom nastavlja sveučilišno vijeće u postojećem sastavu.

(2) Sveučilišno vijeće obvezno je na konstituirajućoj sjednici donijeti poslovnik o radu.

Imenovanje upravnih vijeća javnih znanstvenih instituta

Članak 28.

(1) Upravna vijeća javnih znanstvenih instituta imenovat će se, u skladu s člankom 7. ovoga Zakona najkasnije u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu. Do imenovanja članova upravnih vijeća u novom sastavu s radom nastavljaju upravna vijeća u postojećem sastavu.

Imenovanje matičnih odbora

Članak 29.

(1) Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj donijet će Pravilnik o načinu rada matičnih odbora te provesti postupak imenovanja predsjednikâ i članova matičnih odbora sukladno člancima 90. i 92. ovoga Zakona najkasnije u roku od tri mjeseca od njegova stupanja na snagu.

Zatečena akademska zvanja i odgovarajuća radna mjesta

Članak 30.

(1) Nastavnici, znanstvenici i suradnici izabrani u znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno ili suradničko zvanje i na odgovarajuće radno mjesto prije stupanja na snagu ovoga Zakona zadržavaju stečena akademska zvanja i nastavljaju raditi na istom radnom mjestu.

(2) Smatrat će se da su nastavnici, znanstvenici i suradnici, koji su prije stupanja na snagu ovoga Zakona izabrani na nova ili viša radna mjesta prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN, 119/2022), implicitno izabrani i u akademska zvanja koja odgovaraju dotičnim radnim mjestima. Posebnom odlukom stručnog tijela visokog učilišta ili javnog znanstvenog instituta utvrdit će takvo stanje te priznati implicirano akademsko zvanje.

Natječajni postupci

Članak 31.

(1) Postupci izbora na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, znanstvena, nastavna i suradnička radna mjesta koji su pokrenuti prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN, 119/2022), a nisu okončani do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se – uz revidiranje određenih procesnih radnji – prema odredbama ovoga Zakona kao postupci izbora u akademska zvanja i na odgovarajuća radna mjesta.

Članak 32.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Nacionalni kriteriji za izbor na nastavno radno mjesto na veleučilištu (NN, 36/2023, 108/2024, 40/2025).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Nacionalni sveučilišni, znanstveni i umjetnički kriteriji (NN, 42/2026).

(3) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona (ponovno) stupaju na snagu i primjenjivat će se do donošenja novih provedbenih propisa prema ovom Zakonu:

1. Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (»Narodne novine«, br. 28/17., 72/19., 21/21. i 111/22.)
2. Pravilnik o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja (»Narodne novine«, br. 86/10.)
3. Pravilnik o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u nastavna zvanja (»Narodne novine«, br. 119/05.)
4. Odluka o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u znanstveno-nastavna zvanja, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja (»Narodne novine«, br. 129/05.)
5. Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (»Narodne novine«, br. 13/12., 24/12. i 120/21.)
6. Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u umjetničko-nastavna i nastavna zvanja u području umjetnosti (»Narodne novine«, br. 61/17.)
7. Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (»Narodne novine«, br. 122/17 i 120/21.)
8. Odluka o minimalnim uvjetima radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta te o obliku izvješća stručnog povjerenstva o radu zaposlenika u postupku reizbora (»Narodne novine«, br. 24/21.).
9. Odluka o uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (»Narodne novine«, br. 20/12., 85/13. i 4/15.)

Radno osamostaljivanje Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj

Članak 33.

(1) Vlada Republike Hrvatske osigurat će, u skladu s člankom 89.b ovoga Zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu, odvojeni smještajni kapacitet kao i kadrovske pretpostavke za formiranje tajništva Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.

Stupanje na snagu

Članak 34.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJA UZ POJEDINE ČLANKE

Uz članak 1.

U ovom se članku utvrđuju zadaće visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta, što predstavlja neizostavni dio općih odredbi kojima se postavlja konceptualni okvir zakona. U taj okvir ulaze ne samo primarne zadaća institucija čija se djelatnost zakonom uređuje nego i njihova usklađenost s potrebama zajednice u kojoj te institucije djeluju.

Uz članak 2.

U ovom članku izmjenom stavka 3. utvrđuje se da osnivačka prava nad javnim visokim učilištem, koja u važećem zakonu obavlja ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja, obavlja Vlada Republike Hrvatske. U dodanom stavku 4. uređuje se da osnivačka prava nad fakultetima, umjetničkim akademijama i drugim pravnim osobama u sastavu sveučilišta obavlja sve sveučilište, što u važećem zakonu nije bilo jasno navedeno.

Uz članak 3.

U ovom članku, koji dolazi na početku poglavlja o sveučilištu, u formi osnovnih odredbi utvrđuju se postupci i djelatnosti kojima sveučilište izvršava zadaće koje su navedene u članku 2.a, stavku 1.

Uz članak 4.

U izmijenjenom stavku 4. ovog članka dodane su sveučilišnom su vijeću zadaće praćenja i podupiranja rada sveučilišta, koje uz zadaću nadziranja ovo sveučilišno tijelo treba obavljati.

Uz članak 5.

U ovom članku uređuje se sastav, način imenovanja članova i način rada sveučilišnog vijeća tako da u potpunosti bude otklonjena mogućnost utjecaja izvršne vlasti na rad ovog tijela. Autonomija sveučilišta, koja je odredbama važećeg zakona izravno atakirana, osigurana je na najpouzdaniji način – izravnim delegiranjem članova sveučilišnog vijeća, dakle bez posredovanja političkih tijela.

Uz članak 6.

U ovom članku izmjenom stavka 2. utvrđuje se da osnivačka prava nad javnim znanstvenim institutom, koja u važećem zakonu obavlja Ministarstvo, obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Uz članak 7.

U ovom članku izmjenom stavka 1. uređuje se sastav i način imenovanja članova upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta tako da se „amortizira“ utjecaj izvršne vlasti, posebice neposredni utjecaj Ministarstva na rad ovog tijela i na upravljanje javnim znanstvenim institutima. To se postiže uređenjem postupka predlaganja predsjednika i članova upravnog vijeća prema kojem natpolovičnu većinu članova i predsjednika upravnog vijeća imenuje Vlada RH na temelju prijedloga koji utvrđuje saborski Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu. Saborski Odbor svoj prijedlog utvrđuje na temelju provedenog javnog poziva koji prethodno sam objavljuje. Takvim postupkom predlaganja osigurava se znatno veći stupanj otpornosti na neposredni utjecaj državne uprave na rad upravnih vijeća javnih znanstvenih instituta.

Uz članak 8.

U ovom članku u zakonski tekst vraćaju se važećim zakonom amputirana akademska zvanja i uspostavlja njihova logična povezanost s odgovarajućim radnim mjestima, koja će biti razrađena i uređena u idućim člancima (9-17). Time se otklanja najveći i teško shvatljivi nonsens važećeg zakona, budući da akademska radna mjesta uopće ne mogu zamišljati, a kamoli suvislo zakonski urediti bez kategorije akademskih zvanja, preko koje se kandidati *de facto* kvalificiraju za zapošljavanje na dotičnim radnim mjestima. Problem nezamislivosti akademskih radnih mjesta bez odgovarajućih akademskih zvanja rješavan je proteklih godina „primišljanjem“ akademskih zvanja u razmišljanjima i razgovorima o akademskim radnim mjestima. Zakonodavac se očigledno, čak i u vlastitim razmišljanjima, oslanjao na perceptivnu

inerciju, na uvriježenost svijesti u akademskoj zajednici o neraskidivoj povezanosti akademskih zvanja i akademskih radnih mjesta. Zabunu su podržavali identični nazivi akademskih zvanja i radnih mjesta tako da brojni članovi akademske zajednice nisu ni primijetili najveću podvalu u važećem zakonu pa bi u mnogim slučajeva ostali zgranuti kada bi u fakultetskoj referadi doznali gorku istinu da ne mogu biti izabrani u više zvanje budući da su akademska zvanja ukinuta.

Ukidanjem akademskih zvanja u improvizatoriju visokog obrazovanja zavladao je neviđeni apsurd da članovi akademske zajednice, radi profesionalnog preživljavanja, pristaju „u praksi“ provoditi logički nonsens izbora na radna mjesta bez izbora u odgovarajuća akademska zvanja, premda takvu nelogičnu konstrukciju „u glavi“ uopće nije moguće pojmiti. Na taj se način pokazuje najveći stupanj odanosti resornom suverenu. Kod populacije nastavnika i znanstvenika, kojima je logika sržni dio profesije, nema veće žrtve ni snažnijeg dokaza odanosti od pristajanja na logiku nelogičnosti.

Uz članak 9.

U ovom članku taksativnim navođenjem akademskih zvanja i njihovih kratica zamjenjuje se taksativni popis personificiranih radnih mjesta u važećem zakonu. Prvi stavak tog popisa iz važećeg zakona navodimo uokvireno, jer je krajnje teško povjerovati da bi u jednom zakonskom tekstu, koji u postupku donošenja prolazi kroz razna čitanja, rasprave i provjere, mogla ostati zapisana takva nebuloza:

Znanstveno-nastavna odnosno umjetničko-nastavna radna mjesta od najnižeg prema višemu su docent (doc. dr. sc. / doc. dr. art. / doc. art.), izvanredni profesor (izv. prof. dr. sc. / izv. prof. dr. art. / izv. prof. art.), redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom izboru (prof. dr. sc. / prof. dr. art. / prof. art.).

Dakle, nije riječ o radnim mjestima docenta, izvanrednog ili redovitog profesora ili o radnim mjestima koja bi bila predviđena da ih zaposjednu osobe docenta, izvanrednog ili redovitog profesora. Radna mjesta kao takva postala su „po sili zakona“ osobe, a da je tome tako ne potvrđuje samo nominativ, u kojem se navode (navođenje radnih mjesta u genitivu po važećem zakonu nije dopušteno, jer bi to podrazumijevalo postojanje akademskih zvanja), nego i stavak 8. istog članka u kojem stoji da se „kratice naziva znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavnih radnih mjesta pišu ispred imena i prezimena osobe koja je zaposlena na navedenom radnome mjestu“.

Rječnikom književne teorije važeći zakon koristi stilsku figuru personifikacije, jer neljudskim entitetima pripisuje ljudske osobine. Problem je što personifikacija radnih mjesta u važećem zakonu i administrativnoj praksi unutar improvizatorija znanosti i visokog obrazovanja znači depersonalizaciju, osobnu uvredu, poniženje i povredu profesionalnog dostojanstva svih zaposlenika na takvim radnim mjestima.

Uz članak 10.

U ovom članku uređuju se opći zakonski uvjeti za izbor u znanstveno-nastavna zvanja.

Uz članak 11.

U ovom članku, koji se sastoji od pet novih, dodanih članka zasebno se uređuju uvjeti za izbor u znanstvena, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna zvanja.

Uz članak 12.

U ovom članku uređuje se postupak izbora u znanstveno-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta.

Uz članak 13.

Ovaj članak sadrži opće odredbe o postupku izbora u akademska zvanja i na odgovarajuća

radna mjesta kao i posebne odredbe o postupku izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta..

Uz članak 14.

U ovom članku, koji se sastoji od pet novih, dodanih članaka, uređuju se postupci izbora u znanstvena, nastavna, suradnička i stručna zvanja.

Uz članak 15.

U ovom članku uređuju se uvjeti sklapanja ugovora o radu s osobama izabranim na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta kao i postupci obavljanja reizbora osoba na dotičnim radnim mjestima.

Uz članak 16.

U ovom članku uređuju se uvjeti sklapanja ugovora o radu s osobama izabranim na znanstvena radna mjesta u javnim znanstvenim institutima kao i postupci obavljanja reizbora osoba na dotičnim radnim mjestima.

Uz članak 17.

Ovim člankom nalaže se brisanje članka 43. važećeg zakona jer je njegov sadržaj postao suvišan u sklopu odredbi ovoga Zakona.

Uz članak 18.

U ovom članku, u stavku 1. utvrđuje se definicija Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj kao „najvišeg stručnog tijela“ kao i njegova sveobuhvatna zadaća da se „brine za razvitak i kvalitetu cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj.“ Deklasiranje Nacionalnog vijeća s obzirom na njegovu važnost i ulogu koju je imalo u prethodnom zakonu u važećem je zakonu obavljeno upravo izostavljanjem navedene njegove definicije i misije kao i njegovim administrativnim podvrgavanjem Ministarstvu. U stavku 2. taksativno su navedeni poslovi i nadležnosti Nacionalnog vijeća.

Uz članak 19.

U ovom članku uređuje se sastav Nacionalnog vijeća, utvrđuje se mandat predsjednika i članova te krug osoba koje mogu sudjelovati u njegovu radu.

Uz članak 20.

U ovom članku uređuje se postupak predlaganja i izbora predsjednika i članova Nacionalnog vijeća.

Uz članak 21.

Ovaj članak nosi naslov „Način odlučivanja i uvjeti rada Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj“, a sastoji se od dva dodana članka. U prvom dodanom članku (89.a) precizira se obveza donošenja poslovnika o radu te uređuje način rada i odlučivanja Nacionalnog vijeća. U drugom dodanom članku (89.b) postulira se neovisnost Nacionalnog vijeća „od utjecaja ne samo državnih tijela nego i institucija u sustavima kojima je nadređeno“, precizira se način na koji treba osigurati funkcionalnu i supstancijalnu neovisnost Nacionalnog vijeća te zadužuje Vlade Republike Hrvatske da tako postupi. Vlada je dobila zadaću da „osigura odgovarajuće prostorne i tehničke uvjete kao i dostatnu administrativnu i stručnu podršku u organizacijskom okviru Nacionalnog vijeća (tajništvo Nacionalnog vijeća).“ Da bi se Nacionalno vijeće moglo rehabilitirati kao vrhovno stručno tijelo u Republici Hrvatskoj, bilo je nužno ovim Zakonom vratiti ispuštenu zakonsku definiciju i s njom povezani institucionalni dignitet te istodobno osigurati takve radne uvjete koji će zajamčiti njegovu funkcionalnu i supstancijalnu neovisnost. Treba imati u vidu da je Nacionalnog vijeće, bez obzira na izvorni saborski legitimitet (legitimitet narodne volje) i bez obzira na prestižni naslov „najvišeg stručnog tijela“, u svojoj dosadašnjoj povijesti, svjesno ili nesvjesno, bilo opstruirano u obavljanju svojih

zadaca. To bi se moglo potkrijepiti brojnim činjenicama. Bit će dovoljno navesti da nikada nije bio izdvojen barem jedan kabinet u nekoj javnoj zgradi na čijim bi vratima bila zalijepljena natpisna ploča Nacionalnog vijeća i u kojem bi predsjednik Nacionalnog vijeća, primjerice, mogao odložiti torbu za vrijeme održavanje sjednice ili pak primiti stranku na razgovor. Nikada Nacionalnom vijeću nije dodijeljeno radno mjesto za osobu koja bi za potrebe Vijeća obavljala administrativne i stručne poslove. U vrijeme prije stupanja na snagu važećeg zakona administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavljala je Agencija za znanost i visoko obrazovanje. No, nije to bilo najgore rješenje, jer je Agencija ipak bila nezavisna institucija. Najgore rješenje nastupilo je tek stupanjem na snagu važećeg zakona, u kojem je propisano da „administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Ministarstvo“ (čl. 86. stavak 4.). Suvišno je i napominjati da je „obavljanje administrativnih i stručnih poslova“, barem u ovom slučaju, samo krinka za konstantno držanje po kontrolom i za povremeno vršenja utjecaja na rad Nacionalnog vijeća.

Uz članak 22.

U ovom se članku preciziraju nadležnosti matičnih odbora.

Uz članak 23.

U ovom se članku uređuje ustrojavanje matičnih odbora po znanstvenim područjima i poljima i utvrđuje njihov broj.

Uz članak 24.

U ovom se članku uređuje nadležnost i način odlučivanja matičnih povjerenstva te utvrđuje da njihov broj, njihovu nadležnost za pojedina područja te način rada pravilnikom utvrđuje Nacionalno vijeće. U važećem zakonu donošenje takvog pravilnika bilo je u nadležnosti ministra.

Uz članak 25.

U ovom članku se matični odbori definiraju kao tijela u funkciji akademske samouprave iz čega se izvodi zaključak da utoliko „postupak izbora i imenovanja članova matičnih odbora kao i ukupni rad matičnih odbora, od administrativnih i stručnih poslova do načina donošenja odluka, mora u potpunosti biti odvojen i neovisan od Ministarstva kao tijela državne uprave.“ U skladu s tim utvrđuje se da predsjednika i članove matičnog odbora imenuje Nacionalno vijeće na temelju javnog poziva koji samo objavljuje. Također se utvrđuje da Nacionalno vijeće donosi pravilnik o načinu rada matičnih povjerenstava. Prema važećem zakonu Ministarstvo je objavljivalo javni poziv za predlaganje članova matičnih odbora te utvrđivalo listu kandidata za njihov izbor, dok je ministar prigrabio ovlast da „broj matičnih povjerenstva, njihovu nadležnost za pojedina područja te način rada utvrđuje pravilnikom.“

Uz članke 26. – 34.

Ovim se člancima uređuju prijelazne i završne odredbe.